

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C278 – BIN21**
zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme

van 29 juni 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Marnic De Meulemeester tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het belang van de Vlaamse regio's en het tekort aan kampeerplaatsen	3
Vraag om uitleg van de heer Marnic De Meulemeester tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het verloop van de verkiezingen van 13 juni 2010	6
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de omzendbrief die versnelling van maatschappelijk belangrijke projecten zou moeten toelaten	8
Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over energiebesparende maatregelen in overheidsgebouwen	11
Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de beoordeling van de maatschappelijke relevantie van kerk- of geloofsgemeenschappen	13

■

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder

Vraag om uitleg van de heer Marnic De Meulemeester tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het belang van de Vlaamse regio's en het tekort aan kampeerplaatsen

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Minister, u hecht in uw beleid onder meer heel veel belang aan de Vlaamse regio's. Op termijn zou er werk worden gemaakt van specifieke impulsprogramma's voor de regio's met toeristisch potentieel. Zo kunnen die zich toeristisch verder ontwikkelen met een belangrijke economische impact tot gevolg.

Uit de gegevens uit de beleidsnota Toerisme 2009-2014 blijkt dat de Vlaamse regio's van groot belang blijven inzake het aantal overnachtingen op de binnenlandse markt. Wat specifiek het aantal overnachtingen betreft, heeft de kampeersector met 1,7 miljoen overnachtingen per jaar een duidelijk groot aandeel in het toerisme van Vlaanderen. Kampeerterrinen aan de kust, in de groene regio's en in de kunststeden trekken jaarlijks honderdduizenden toeristen aan. In dit kader werd de vorige jaren aanzienlijk geïnvesteerd in de infrastructuur, maar ook in de professionalisering en de promotie van de kampeersector. Volgens de beleidsnota zult u samen met de sector deze kaart blijven trekken.

Onlangs heeft Eurostat echter een gebrek aan kampeerplaatsen in België vastgesteld. Kamperen heeft bij de noorderburen een marktaandeel van 22,3 percent, terwijl dat in België slechts 9,3 percent is. Deze cijfers moeten uiteraard in het perspectief van ruimte worden gesteld, maar toch scoort België volgens Eurostat met amper 100.000 campingplaatsen bijzonder slecht. Uit deze gegevens zouden we kunnen concluderen dat er meer kampeerplaatsen nodig zijn of dat de bestaande tenminste in stand moeten worden gehouden.

Vanuit deze vaststelling verwondert het dan ook dat de Vlaamse overheid onlangs heeft beslist een recreatieterrein te koop te stellen. Via de pers hebben we vernomen dat de beheerder van Kompas Camping te Oudenaarde de erfpacht heeft opgezegd en dat u hebt beslist om het kampeertrein waarvan Toerisme Vlaanderen eigenaar is te verkopen. Kompas Camping Oudenaarde is gevestigd op een terrein van 28 hectare en sluit aan bij het prachtige recreatiegebied van de Donkvijver, op amper een paar honderd meter van het stadscentrum van Oudenaarde. De camping is 30 jaar geleden opgestart en telt vandaag 380 afgebakende kampeerplaatsen waaronder 200 vaste verblijfplaatsen. Daarmee is de camping goed voor 70.000 overnachtingen per jaar, blijkbaar te weinig om break-even te draaien.

Volgens de beheerder trekt het verblijfstoerisme in de Vlaamse Ardennen te weinig aan en zou het aantal overnachtingen de laatste 2 jaar een duik hebben genomen als gevolg van de economische crisis.

De economische crisis treft uiteraard het toerisme in zijn geheel. Het feit dat de Vlaamse Ardennen te weinig verblijfstoerisme zouden aantrekken is echter een beleids- en promotioneel probleem waaraan moet worden gewerkt. In tegenstelling tot het vooropgestelde beleid en het uitwerken van impulsprogramma's voor verschillende regio's wordt een radicale beslissing genomen. Indien er geen private overnemer voor de camping wordt gevonden, verdwijnt er in de Vlaamse Ardennen een capaciteit van 70.000 overnachtingen per jaar. We zijn ook bezorgd over de economische return van cafés, restaurants en markten, die tevens zal wegvallen.

Minister, zijn er effectief te weinig kampeerplaatsen in Vlaanderen? Hoe plaatst u de verkoop van het recreatieterrein binnen uw strategische doelstelling om de aantrekkings- en belevingswaarde van de toeristische bestemmingen te vergroten door middel van impulsprogramma's alsook om de kampeersector, in samenwerking met de sector zelf, verder te ondersteunen?

Wat was de doorslaggevende reden voor de beslissing om het terrein te verkopen? Wordt het terrein willekeurig verkocht, of wordt het verkocht met de voorwaarde er een toeristische bestemming aan te geven? Zal de procedure van openbare verkoop gevolgd worden? Hoe denkt u het verlies aan overnachtingscapaciteit op te vangen in het kader van het toeristisch belang van de regio?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Het is interessant om even stil te staan bij de evolutie van het kampeertoerisme in Vlaanderen en om een aantal gegevens te bekijken.

Momenteel beschikt Vlaanderen over 252 vergunde terreinen voor openluchtrecreatief verblijf die samen goed zijn voor 56.563 kampeerplaatsen. Deze kampeerplaatsen kennen een gevarieerd gebruik: kampeerautoplaatsen, toeristische kampeerplaatsen, plaatsen voor kortkampeeders en jaarplaatsen.

U weet dat wij met het nieuwe decreet Toeristisch Logies een versoepeling hebben ingevoerd met betrekking tot exploitatie- en classificatievoorwaarden. We hebben ook subcategorieën gecreëerd die mogelijk maken dat men veel creatiever is, dat er nieuwe, hippe en jonge vormen van kampeertoerisme kunnen worden ontwikkeld zoals indiaanse tipi's, hang- of boomtenten, Aziatische joerten, vlottenten, verhuurtenten enzovoort.

Ik heb in 2007 door Toerisme Vlaanderen de studie laten uitvoeren: 'Ruimte voor toerisme en recreatie in Vlaanderen'. Daaruit blijkt wat we allemaal weten – en u hebt er al op gewezen dat er een verschil is met Nederland – namelijk dat de vraag naar overnachtingen op kampeerterreinen dalend is. Bovendien is het niet alleen de vraag die daalt, maar het is ook effectief zo – ik heb daartoe de cijfers nog eens opgevraagd – dat van 2004 tot 2008 het aantal overnachtingen op de campings in Vlaanderen is gedaald met 17,2 procent. Dat is een toch wel belangrijk cijfer. Anderzijds zetten we in op meer kampeerterreinen, en daar is er wel goed nieuws, want de capaciteit van de campings is toegenomen, in diezelfde periode, met 2,5 procent. Ook dat is een belangrijk gegeven waaruit blijkt dat zeker tegen het einde van die periode weer meer werd geïnvesteerd in campings.

Heel deze situatie heeft te maken met het feit dat Vlaanderen niet zozeer een kampeerland is als Nederland, maar ook met een veranderend patroon bij de consument en ook, niet te onderschatten, met de concurrentie van andere attractieve, ook rustige landelijke manieren om vakantie te nemen. De consumenteneisen zijn veranderd. De consument die het beter stelt of die ouder wordt, opteert eerder voor wat comfort. Wie meer koopkracht heeft, kiest sneller voor een upgrade. Medioeren en senioren gaan, tenzij het verwoede kampeeders zijn, iets minder snel kamperen en kijken sneller uit naar andere vormen van verblijfstoerisme. Men kiest ook voor meer reizen, voor meer bestemmingen, en niet zozeer voor een kampeervakantie van 2 à 3 weken. Ze opteren voor meerdere keren per jaar een korte trip, een citytrip wordt afgewisseld met een vakantie in een groene regio, mensen opteren steeds meer voor korte breaks.

Er is ook steeds meer interesse voor verblijven en ontspanning in de ongerepte natuur en op het platteland, maar niet noodzakelijk in campings, er is een groeiend plattelands- en natuurtoerisme. Het plattelandstoerisme gaat constant vooruit en er is een zekere verschuiving naar hoeve-, natuur- of kasteelkamperen en andere kleinschalige kampeervormen. We zien dat ook in Frankrijk, met bijvoorbeeld de 'camping municipal'. Het gaat om verblijfvormen waar 'beleving' centraal staat. De toerist zoekt kleinschaligheid, rust en de natuurlijke omgeving. Het hoevekamperen is daar een mooie aanvulling bij.

In 2006 werd in het kader van die studie ook een ruimtebehoefteonderzoek gedaan bij de openluchtrecreatieve verblijven in Vlaanderen. De ruimte voor optimalisatie en uitbreiding van de bestaande vergunde openluchtrecreatieve terreinen kan volgens de bevraging ingeschat worden op ruim 390 hectare. Het is van belang dat dit wordt meegenomen zowel

lokaal als in het Vlaamse nieuwe ruimtelijke structuurplan, dat er dus rekening wordt gehouden met de bijkomende behoefte aan recreatieve terreinen in de openlucht.

Een van de pijnpunten bij onze campings is de schaalgrootte. Als u dan toch vergelijkt met Nederland, moet u weten dat de campings daar veel groter zijn, wat toelaat om er veel professioneler mee om te gaan. Om de investeringen te recupereren kan men daar rekenen op veel meer gebruikers dan hier in Vlaanderen door de bank genomen het geval is. De meeste uitbaters willen vergroten omdat zij hun aantal toeristische en vaste staanplaatsen wensen te verhogen of omdat ze de staanplaatsen zelf wensen te verruimen of omdat ze de bestaande voorzieningen willen uitbereiden of moderniseren of omdat ze nieuwe voorzieningen willen inplanten. Ondanks de dalende trend blijkt dat er tegelijk een behoefte is aan meer ruimte voor campings.

Uw volgende vragen zal ik samen behandelen omdat ze eigenlijk allemaal rond hetzelfde punt draaien: de verkoop van het recreatieterrein en de bedoelingen die we daarmee hebben. De verkoop is het gevolg van het feit dat de uitbater heeft gezegd ermee te stoppen omdat hij het niet meer zag zitten. U kent de situatie ter plekke beter dan ik, ik zal u geen geheim verklappen als ik vertel dat de camping niet direct een toonbeeld was van een dynamisch beleid. Het ging om een erfpacht die aan Vakantiegenoegens, nu Pasar, werd gegeven, met uitbating door Kompas. De twee andere Kompas Campings moesten al jaren bijdragen in het verlies van deze camping. Op een bepaald moment heeft men beslist dat het daar, ook voor sociaal toerisme, genoeg was geweest, dat men niet meer verder wou gaan met het opstapelen van tekorten. Die camping is eigenlijk nooit rendabel geweest, er was altijd een lage bezetting. Voorzichtig uitgedrukt: het was geen toonbeeld van dynamiek en daardoor moesten de andere Kompas Campings, in Westende en in Nieuwpoort, permanent bijdragen om de tekorten in Oudenaarde te compenseren.

Pasar en Kompas hebben dus gezegd dat ze de uitbating zouden stopzetten, en ze hebben met Toerisme Vlaanderen onderzocht wat er best zou gebeuren. In onderling akkoord is er overeengekomen dat de uitbating eind december 2010 wordt beëindigd, maar met de verplichting voor de erfpachtnemer om het onderhoud te blijven doen tot eind 2011 zolang er nog geen koper is.

U vroeg of we niet bang waren dat er een verlies zou zijn. Integendeel, we hopen een goede privéuitbater te vinden. Op dit ogenblik is men bezig met de promotie van het terrein. We hopen dat er in de privésector interesse genoeg zal zijn om over te gaan tot aankoop, investering en uitbreiding van de bestaande capaciteit. Ik heb dus hoop dat we naar een aanwinst van plaatsen gaan, in plaats van naar een verlies. We verkopen ook in het kader van het goed beheer van ons onroerend goed. De heer Keulen heeft onlangs een vraag gesteld over het patrimonium van de overheid. Ik denk dat dit hier een goed voorbeeld is. We moeten als overheid niet zelf een camping uitbaten, maar we moeten zorgen dat we een goede exploitant hebben. Tot nu toe was dat een sociale organisatie, maar nu ze gezegd heeft dat ze het niet meer ziet zitten, vind ik het interessant om te zoeken naar een privépartner die ons toeristisch product wil versterken.

Het is evident dat de bestemming behouden blijft. We moeten zelfs geen voorwaarde in de akte opnemen, want de bestemming van de gronden is op dit ogenblik verblijfsrecreatie en dat zal ook zo blijven. De koper weet dus dat hij een eigendom van 26 hectare koopt die uiteraard opnieuw voor die bestemming moet worden aangewend.

Ik zei al dat ik goede hoop had dat we ons toeristisch product kunnen versterken. Ik geef een voorbeeld. Recent, in 2008, hebben we een terrein in Houthalen – camping De Binnenvaart – verkocht dat tot dan werd uitgebaat door een gemeentelijke vzw. De camping bevond zich mutatis mutandis in dezelfde situatie als Kompas in Oudenaarde. Er was weinig dynamiek en er was geen rendabiliteit meer. In onderling overleg tussen de gemeente en Toerisme Vlaanderen is er een einde aan de erfpacht gemaakt. We hebben het verkocht aan de private

markt voor 1,3 miljoen euro. Nu is er een zeer goede en rendabele privéuitbating. In plaats van terreinverlies, is er terreinwinst geboekt. Die hoop heb ik ook voor dit dossier.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik onthoud dat de bestemming van verblijfsrecreatie blijft, want dat was een bezorgdheid van heel veel mensen die momenteel op de camping verblijven. Ik heb een aantal reacties bij van mensen die echt in paniek waren. Ze zijn al heel veel jaren aanwezig op de camping en ze willen er heel graag blijven. Het is dus belangrijk dat dit terrein verder voorbestemd blijft voor verblijfsrecreatie.

Het is uiteraard ook belangrijk voor die 70.000 overnachtingen, niet alleen voor Oudenaarde, maar voor de hele regio van de Vlaamse Ardennen die nu in volle ontwikkeling is. Nog niet zo lang geleden hebben we het strategisch plan Toerisme Vlaamse Ardennen goedgekeurd waarin er een pak mogelijkheden liggen voor de zeventien gemeenten die deel uitmaken van Toerisme Vlaamse Ardennen.

Ik druk in elk geval de hoop uit dat een overnemer mag worden gevonden zodat dit terrein verder bestemd blijft voor verblijfsrecreatie en zodat de overnachtingen voor de Vlaamse Ardennen niet verloren gaan. Ook het verbruik van al die mensen is belangrijk voor Oudenaarde en omgeving.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marnic De Meulemeester tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het verloop van de verkiezingen van 13 juni 2010

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, minister, collega's, de verkiezingen van 13 juni liggen reeds meer dan 2 weken achter ons. In Vlaanderen werd deels elektronisch gestemd en deels met potlood en papier.

In het kader van de voorbereiding van de verkiezingen formuleerde u in de commissie Bestuurszaken zware bedenkingen over de stemcomputers die worden gebruikt om elektronisch te stemmen. De computers zijn verouderd en dus dreigde de stembusgang op 13 juni één grote chaos te worden. Het is een feit dat de stemapparatuur niet meer up to date is en dat deze apparatuur toe is aan vervanging. Daarom had de vorige federale regering een aanbesteding uitgeschreven om nieuwe stemcomputers aan te schaffen.

Minister, gezien uw ongerustheid over de goede gang van zaken tijdens de verkiezingen van 13 juni 2010, had ik dan ook graag antwoord gehad op volgende vragen. Kunt u een algemeen beeld schetsen over het verloop van de stembusgang van 13 juni? In welke Vlaamse kieskantons zijn er problemen vastgesteld bij het elektronisch stemmen? Wat lag aan de oorzaak van deze problemen?

Mevrouw Annick De Ridder: Minister, collega's, in sommige steden en gemeenten wordt er blijkbaar voor geopteerd om alle resultaten te laten samenkomen en ze dan pas bekend te maken. Ik wil nu niet in casuïstiek vervallen, maar dat was het geval in Antwerpen, waar men zei pas informatie te zullen geven als het gehele plaatje bekend was. Men zou niet vooraf al partiële resultaten bekendmaken.

Minister, de organisatie behoort tot de autonomie van de gemeenten. Wat is uw mening? Vindt u het opportuun dat elke gemeente of stad kan beslissen om de volledige resultaten af

te wachten? Het bekendmaken van resultaten van exitpolls is nog een andere zaak. Of bent u van oordeel dat ook gedeeltelijke resultaten zo spoedig mogelijk bekend moeten worden gemaakt, zodat mensen minder lang op hun honger moeten blijven zitten? Dat laatste is, zeker als zich geen problemen voordoen, geen overbodige luxe.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, ik ben erg vereerd dat de heer De Meulemeester mij nu al een aantal federale bevoegdheden wil geven, maar zo ver zijn we nog niet. Mijnheer De Meulemeester, eigenlijk moet ik het antwoord op uw vragen schuldig blijven, want ik kan geen algemeen beeld of een overzicht van de problemen van het verloop van de verkiezingen van 13 juni geven. Dat is immers de verantwoordelijkheid van de federale minister van Binnenlandse Zaken. De bevoegde commissie zal daarover een verslag maken en dat publiceren, en we zullen daar kennis van nemen.

Net zoals u heb ik een en ander via de media vernomen. Zo vernam ik dat kort na de opening van de stembureaus 59 pannes aan schermen en diskettelezers, waarvan acht problemen met stemurnes, waren gemeld door Binnenlandse Zaken. Dertien stembureaus waren met vertraging gestart omdat die urnes – dat zijn dus de machines van de voorzitters – niet functioneerden. Volgens Binnenlandse Zaken werden voor de opening van de bureaus een vijftiental 'grote' interventies uitgevoerd. Een echt overzicht kan ik niet geven, want ik heb de informatie niet en ben daar ook niet voor bevoegd. Met die vraag moet u zich richten tot de federale minister.

Mevrouw De Ridder, het gaat niet om de gemeentelijke autonomie, maar om die van de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau. Hij of zij mag relevante gedeeltelijke resultaten vrijgeven, maar ook beslissen om te wachten tot alle uitslagen bekend zijn. In de federale regelgeving staat niets dat in een of andere zin een verplichting oplegt. Onze kieswetgeving zal binnenkort worden gefinaliseerd, maar deze materie is een federale bevoegdheid. Ik weet wel dat iedereen vol spanning wacht op de gedeeltelijke uitslagen. Meestal worden die toch gelekt, via de getuigen bijvoorbeeld. Prima facie zou ik zeggen dat het tot de autonomie van de voorzitter behoort. U overvalt me wel met die vraag.

Mevrouw Annick De Ridder: Is het niet zo dat de gemeenteraad kan vragen om het in een of andere zin te doen? Zo gebeurt het toch in Antwerpen.

Minister Geert Bourgeois: Ik kan het enkel over de gemeentelijke regelgeving hebben. Die is destijds van het federale niveau overgenomen. Het is zo dat de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau dat de verkiezingen organiseert, de rechter is. Hij of zij beslist over de eventuele vrijgave van resultaten.

Mevrouw Annick De Ridder: Het is een zaak van verwoording. De gemeenteraad verzoekt dan om het in een of andere zin te doen.

Minister Geert Bourgeois: Als dat gebeurt, dan gaat men daar wel op in. De regelgeving staat toe om eventuele cijfers vrij te geven, zodra een minimumaantal uitslagen binnen zijn. Maar de voorzitter heeft het recht te weigeren op dat verzoek in te gaan.

De heer Marnic De Meulemeester: Ik dank u voor het antwoord. Ik ben me ervan bewust dat het vroeg is om nu al te evalueren. Het verslag van de commissie is nog niet klaar. Ik druk de hoop uit dat we ook in deze commissie binnen afzienbare tijd over dat verslag kunnen beraadslagen, en de problemen met de stemcomputers kunnen evalueren. Ik hoop ook dat de volgende federale regering werk blijft maken van het veralgemeend elektronisch stemmen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de omzendbrief die versnelling van maatschappelijk belangrijke projecten zou moeten toelaten

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag gaat over omzendbrief BB 2010/02 van 12 februari 2010. Ik heb vragen over de versnelling van de besluitvorming inzake maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten. Die nieuwe omzendbrief zou toelaten dat lokale overheden in plaats van enkel een beroep te moeten doen op de aankoopcomités voortaan ook zouden kunnen kiezen tussen aankoopcomités en/of erkende landmeters-experten. Omzendbrief BB 2010/02 heeft echter alleen betrekking op de vervreemding – verkopen, ruilen, enzovoort – van onroerende goederen van lokale besturen. Onteigeningen vallen daar bijvoorbeeld niet onder.

Minister, ik wil een aantal vragen stellen in het kader van de werkzaamheden die hebben plaatsgevonden in dit parlement over de versnelling van die maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten.

Waarom is de omzendbrief beperkt tot vervreemdingen en niet ook tot onteigeningen bijvoorbeeld? Die komen immers ook regelmatig voor en zijn vaak de pijnpuntdossiers in het kader van een snelle grondverwerving of het snel aanleggen van bijvoorbeeld fietspaden.

Wat is het praktisch belang van deze omzendbrief inzake versnelling van maatschappelijk belangrijke projecten?

Wat werd er al gedaan om erkende landmeters-experten toegang te laten krijgen tot de databank met vergelijkingspunten van de aankoopcomités?

Welk verband of samenwerking ziet u met de recent opgerichte Dienst Vastgoedakten? Onlangs was er in de commissie Financiën een bespreking over die dienst. Daar heeft de minister aangegeven dat een studie op korte termijn moet uitmaken of in de toekomst onteigeningen op het Vlaamse niveau het voorwerp moeten zijn van die Dienst Vastgoedakten. Mijn vraag is ook gericht op de in de omzendbrief voorgestelde landmeters-experten. Kan daar de koppeling worden gemaakt met die onteigeningen?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijn omzendbrief van 12 februari 2010 is een actualisatie van een bestaande omzendbrief van 12 september 1989 betreffende de vervreemding van onroerende goederen door gemeenten. Die omzendbrief bepaalde dat de openbare verkoop de regel moet zijn en dat onderhandse verkoop de uitzondering is.

Een van de essentiële stukken die volgens deze omzendbrief in het verkoopdossier altijd aanwezig moet zijn, is een recent schattingsverslag. Zo kan het bestuur, bijvoorbeeld de gemeenteraad, oordelen of de vervreemding van onroerende goederen gebeurt op basis van de werkelijke, deskundig geschatte waarde.

Het was nodig om die omzendbrief van 1989 aan te passen. Er was onder andere vraag naar een versnelling van de procedures. Dan komen we bij de duur die tot nu toe nodig was voor het opmaken van schattingsverslagen in het kader van de vervreemdingen die gebeuren.

Ik refereer aan het voorstel van decreet van de heren Sauwens en Van den Heuvel dat niet meer afgewerkt raakte tijdens de vorige zittingsperiode. De toenmalige voorzitter van de commissie Binnenlandse Bestuur heeft dan een brief gestuurd met de vraag of de aangelegenheid met een omzendbrief kon worden geregeld. Ik heb de omzendbrief geactualiseerd en aangepast op een aantal essentiële punten. Het eerste is de uitbreiding van het toepassingsgebied naar provincies, OCMW's en kerkbesturen. Ik zag geen reden waarom ook deze besturen niet onder deze omzendbrief zouden vallen. De omzendbrief sloeg tot dan enkel op

de gemeentebesturen. Het tweede punt is het openen van de mogelijkheid voor provincies en lokale besturen om naast de ontvanger van de registratie en de aankoopcomités ook landmeters-experten aan te stellen om de schattingsverslagen op te stellen voor de vervreemding van hun onroerende goederen. Dat was vooral nodig omdat er een heel grote achterstand is bij de ontvangers van de registratie en bij de aankoopcomités, waardoor de procedures telkens opnieuw enorme vertragingen opliepen.

Wat de aankopen van onroerende goederen door de lokale besturen betreft, heb ik al in het najaar van 2009 aan mijn administratie de opdracht gegeven om een geactualiseerde versie voor te bereiden van de omzendbrief van 23 februari 1999 in verband met de onteigeningen. In die omzendbrief wil ik dat wordt opgenomen dat landmeters-experten kunnen worden aangesteld bij de aankoop in der minne of onteigening van onroerende goederen.

Mijn administratie heeft me laten weten dat er procedures lopen die heel belangrijk zijn voor die omzendbrief. Er is een procedure hangend bij het Hof van Cassatie tegen het decreet Ruimtelijke Ordening van 1999. Daarbij is aan de minister van Ruimtelijke Ordening de bevoegdheid gegeven om onteigeningsmachtigingen te verlenen. De principiële discussie is of dat mag dan wel of dit een bevoegdheid is die bij de minister van Binnenlands Bestuur moet blijven. Die procedure krijgt binnenkort haar beslag voor het Hof van Cassatie.

Een tweede implicatie heeft betrekking op het Grond- en Pandendecreet dat een bevoegdheid verleent aan de deputaties om tot onteigeningsmachtigingen over te gaan. Ook daar vond mijn administratie het wijs om eventjes te wachten met de actualisatie van die omzendbrief van 1999 om zich te kunnen conformeren aan de rechtspraak die binnenkort kan worden verwacht van het Hof van Cassatie.

Intussen heb ik aan de steden en gemeenten laten weten dat wij er als toezichthoudende overheid geen enkel probleem mee hebben om landmeters-experten aan te duiden als het gaat over de aankopen en over de onteigeningen. Ik zal dit algemeen bekend maken. Een aantal gemeentebesturen hadden dit al gevraagd. Via het agentschap zullen we bekendmaken dat men bij alle onroerende verrichtingen met landmeters-experten mag werken. Ik wil dit in een omzendbrief gieten. Legistisch is het echter niet goed om de ene omzendbrief na de andere te versturen. De reden waarom die omzendbrief van 1999 niet geactualiseerd is, ligt in die lopende procedures die een weerslag zullen hebben op het geheel. Een omzendbrief is ruimer dan de vraag wie wordt aangesteld voor een schattingsverslag, en heeft betrekking op de hele procedure van aankoop in der minne, onteigening enzovoort. Er waren een aantal vragen waarop ik individueel heb geantwoord. De administratie zal dit nu algemeen meedelen aan de steden en gemeenten, in afwachting van de actualisatie die hopelijk niet te lang meer op zich laat wachten.

Het is evident dat dit een belangrijk onderdeel kan zijn van de versnelling van maatschappelijk belangrijke projecten. Schattingsverslagen zijn een noodzakelijk dossier-element. Als een openbaar bestuur beslist tot een onroerendgoedverrichting, is het evident dat diegene die moet beslissen, bijvoorbeeld de gemeenteraad, formeel is over de waarde van dat onroerend goed vooraleer zijn fiat te geven aan de voorgestelde transactie.

Het feit dat men een beroep kan doen op zelfstandige landmeters-experten, kan aanleiding geven tot een versnelling van de procedures. Nu duurt het soms een jaar voor men schattingen binnenkrijgt van de ontvangers van de registraties en de aankoopcomités. Steden en gemeenten zullen wel moeten weten dat zij ook de wet op de overheidsopdracht moeten naleven. Landmeters-experten worden niet zomaar aangesteld. Daarbij moet de wet op de overheidsopdrachten worden gerespecteerd. Het is aan te raden steden en gemeenten erop te wijzen dat zij een kaderaanbesteding uitschrijven zodat zij bijvoorbeeld voor 3 jaar over de mogelijkheid beschikken om tegen vooraf vastgestelde voorwaarden een beroep te doen op die landmeters-experten. Als voor iedere schatting een nieuwe aanbestedingsprocedure moet plaatsvinden, dan zal dat opnieuw aanleiding geven tot vertraging. Ik stel dan ook voor dat het agentschap ook daarop wijst.

In verband met de toegang van erkende landmeters-experten aangewezen door de steden en gemeenten tot de federale databank, heb ik de federale minister van Financiën aangeschreven, die bevoegd is voor de aankoopcomités. Ik heb nog geen antwoord ontvangen. Overigens was ook het beleidsdomein Financiën en Begroting van de Vlaamse overheid vragende partij voor een dergelijke toegang. De toegang tot deze gegevens zou bijdragen aan de invorderingsmogelijkheden van de gemachtigde ambtenaren van de Vlaamse Belastingdienst. Daarnaast zou deze informatie ook dienstig kunnen zijn voor het onderzoek van het Steunpunt fiscaliteit & begroting, onder andere voor de studies over het klein beschrijf, gepatroneerd door het Departement Financiën en Begroting.

De federale minister van Financiën heeft toegezegd dat de landmeters-experten die het Vlaamse Gewest aanstelt, op voorwaarde dat er een voorlegging gebeurt van een voldoende gedetailleerde opdracht uitgaande van de Vlaamse overheid, op dezelfde voet worden gesteld als de door de rechter aangestelde deskundigen. Dat is belangrijk voor de inlichtingen die ze moeten inwinnen, voor vergelijkingspunten en dergelijke. Financiën en Begroting heeft gezegd hiermee akkoord te gaan, maar ik heb nog altijd geen positief antwoord gekregen voor wat onze besturen, steden en gemeenten, en nu ook de OCMW's, de kerkfabrieken en de provinciebesturen betreft ingevolge de omzendbrief. Ik wacht op het antwoord van de federale minister van Financiën. Ik hoop dat het er nog komt nu, maar als dat er niet meer komt in deze periode van lopende zaken, zullen we dat onmiddellijk opnemen na de vorming van de nieuwe federale regering. Ik zie geen reden waarom dezelfde machtiging niet zou worden verleend aan de landmeters-experten die aangesteld worden door onze lokale besturen.

U vraagt naar het verband met de recent opgerichte Dienst Vastgoedakten binnen het Departement Financiën en Begroting. De Dienst Vastgoedakten neemt een aantal deeltaken over van de federale aankoopcomités zoals de voorbereiding, de ondertekening en de nazorg van akten met betrekking tot vastgoed: aankopen, verkopen enzovoort. De dienst verzorgt geen schattingen en doet evenmin onderhandelingen bij minnelijke onteigening. Binnen deze dienst verlenen 'Vlaamse instrumenterende ambtenaren' authenticiteit aan deze akten. Ook hier is het de bedoeling van de eigen Dienst Vastgoedakten om de doorlooptijd van investeringsprojecten in te korten, maar de dienst kan enkel optreden als één van de partijen de Vlaamse overheid is: de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, een IVA of een EVA zoals bedoeld in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003.

Minister Muylers zal de werking van de dienst evalueren. Ik zal met hem nagaan, binnen het kader van die evaluatie, of de mogelijkheid bestaat dat deze dienst in de toekomst ook zal functioneren ten behoeve van de provincies en de lokale besturen in plaats van de huidige aankoopcomités en zo ja, voor welke opdrachten. U weet ook dat de burgemeesters nu al gemachtigd zijn om akten te verlijden, aangezien er geen monopolie werd verleend aan het notariaat. Diezelfde bevoegdheid bestaat niet op provinciaal vlak, maar wel op het lokale vlak. In het licht van de evaluatie die zal gebeuren, zullen we samen met minister Muylers bekijken hoe we de werking van de dienst kunnen uitbreiden naar onze lokale besturen, maar dat zal uiteraard ook een zaak zijn van mankracht en middelen.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik onthoud dat de uitbreiding en de nieuwe elementen in de omzendbrief voor een deel een tegemoetkoming zijn en een antwoord op het voorstel van decreet dat tijdens de vorige legislatuur werd ingediend met het idee om de landmeters-experten te kunnen inschakelen naast de andere instellingen, de aankoopcomités en de schatters van de registratie. Mijn vraag betrof de stand van zaken, en ik stel me de volgende vraag.

Nu is dit opgenomen in de omzendbrief aan de lokale besturen als mogelijkheid om er in de toekomst een beroep op te kunnen doen. Is er al een erkenning van landmeters-experten? Is er al een lijst van erkende landmeters-experten waarop een beroep kan worden gedaan? Wat is

de timing? Wanneer kunnen lokale besturen de beslissing nemen om bij een aankoopdossier een beroep te doen op een landmeter-expert? Wanneer moet dat mogelijk zijn?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw Smaers, dat kan onmiddellijk, dit is zo ingevolge de omzendbrief. Zoals ik al zei, zal ik nu ook aan alle steden en gemeenten collectief laten weten dat dit ook kan voor andere onroerendgoedverrichtingen, waarop uw vraag uiteindelijk sloeg. Het kan. Landmeter-expert is een erkend beroep. Ze kunnen op elk moment aangesteld worden en die opdrachten uitvoeren. De steden en gemeenten weten dat ook. Ik heb er geen zicht op of ze dat al doen, maar ik neem aan van wel, aangezien ik al van een aantal steden en gemeenten de vraag heb gekregen of het ook kan voor het spiegelbeeld van de verrichtingen, wat dan de aanleiding zal zijn om te communiceren dat dit evenzeer kan.

Mevrouw Griet Smaers: Ik dacht eventjes dat het nodig was dat er bij de Vlaamse administratie, bij uw diensten, een lijst was van landmeters-experten waarop gemeenten een beroep kunnen doen, maar ze kunnen dus vrij kiezen.

Minister Geert Bourgeois: Ze moeten natuurlijk de wet op de overheidsopdrachten volgen, en daarom zal ik hen aanraden om dat te doen via een aanbesteding die ruimte biedt op afroep, om een aantal jaren een beroep te doen op mensen tegen vooraf vastgestelde voorwaarden, precies om tijd te winnen. Telkens per opdracht een nieuwe overheidsopdracht uitschrijven, zou ons van de regen in de drop doen belanden.

Mevrouw Griet Smaers: Dit is een goed voorstel, want anders zou het inderdaad nog altijd heel veel tijd vergen om die dossiers klaar te maken en komen we geen stap verder.

Ik weet voldoende, ik heb antwoord op mijn vragen. Ik volg in ieder geval nauwlettend de mogelijkheid op die zal worden gecreëerd inzake onteigeningen, want ik denk dat dat het volgende is dat moet worden bekeken. Dan kunnen we inzake die pijnpuntdossiers een versnelling beogen van de investeringsprojecten die met een onteigening gepaard gaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over energiebesparende maatregelen in overheidsgebouwen

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Voorzitter, minister, energiebesparende en milieuvriendelijke investeringen vinden steeds meer een draagvlak bij de Vlaming, denken we maar aan de zonnepanelen, de zonneboilers, de warmtepompen enzovoort. Daarnaast worden door de diverse overheden ook steeds meer inspanningen gevraagd aan onze inwoners, denken we aan de energiecertificaten en aan de EPB-regeling (energieprestatie en binnenklimaat) bij nieuwbouw en renovatiewerken.

Aan de hand van een schriftelijke vraag polste ik onlangs naar een overzicht van de energiebesparende en milieuvriendelijke maatregelen die genomen zijn in en op de gebouwen van de Vlaamse Gemeenschap. Ik was eigenlijk wat verwonderd dat er binnen de Vlaamse overheid geen overkoepelende informatie bestaat over de energieprestaties van de diverse gebouwen in eigendom van de Vlaamse Gemeenschap.

De Afdeling Gebouwen van het Agentschap voor Facilitair Management (AFM) coördineert de renovatie- of onderhoudswerken aan die gebouwen en liet sinds 2006 een 130-tal werken uitvoeren aan gebouwen met een toewijsbaar energiebesparend aspect. Minister, u liet echter weten dat u jammer genoeg geen correct overzicht kon geven omdat het vastgoedbeheer van

de Vlaamse overheid zich vandaag in grote mate concentreert binnen de takenpakketten van een aantal entiteiten en dit veeleer fragmentarisch verloopt en ad hoc. Er zouden goede eerste aanzetten bestaan om te komen tot een inventaris, maar de uitdagingen op het vlak van vastgoedbeleid binnen de Vlaamse Gemeenschap zijn groot.

Om te komen tot een degelijk proactief vastgoed- en patrimoniumbeheer, had ik u graag de volgende vragen gesteld. Kunt u verduidelijken welke eerste aanzetten tot een vastgoed-inventaris van de Vlaamse overheid er reeds bestaan en welke gegevens die bevat? Hoe ziet de verdere planning inzake die vastgoedinventaris er uit?

In welk stadium bevinden de beleidsnota voor het vastgoedbeheer en de specifieke nota voor de huisvesting van ambtenaren zich? Tegen wanneer kunnen op dit vlak concrete resultaten worden verwacht?

In hoeverre zullen in de vastgoedinventaris ook gegevens verwerkt zijn over energiebesparende en milieuvriendelijke maatregelen?

Wordt in een resultatenmonitor voorzien die de energieprestaties van alle gebouwen van de Vlaamse Gemeenschap registreert?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, mevrouw Taeldeman, ik zal proberen me te houden aan de grote lijnen met betrekking tot het antwoord dat ik geef omdat ik hier recent al heel uitvoerig op in ben gegaan. Ik verwijs naar mijn antwoord op de schriftelijke vraag nummer 181 van de heer Keulen van 12 februari van dit jaar, gepubliceerd op 24 maart, naar de schriftelijke vraag nummer 286 van de heer Kennes van 7 april, gepubliceerd op 4 juni, en naar het uitgebreide antwoord op de vraag om uitleg van de heer Keulen op 15 juni, met betrekking tot deze materie en waarin ik nog eens de stand van zaken en de principes vooropgesteld heb.

Ik wil beklemtonen dat diverse entiteiten van de Vlaamse overheid elk op hun manier de gegevens bijhouden over het vastgoed dat zij beheren of gebruiken. Ook bij het Agentschap voor Facilitair Management is dat het geval. Ik ben verantwoordelijk voor dat agentschap, niet voor het beheer in andere beleidsdomeinen en andere entiteiten. De inventaris gaat over een gestandaardiseerde set van gegevens die we van alle gebouwen van de Vlaamse overheid bij elkaar willen brengen zodat hierop een vastgoedbeleid kan worden uitgetekend en dit kan leiden tot een beter vastgoedbeheer. De huidige databases zijn onvoldoende gestandaardiseerd om in een aantal gevallen te kunnen spreken over voldoende managementinformatie.

Zoals ik al heb aangegeven, wil ik de inventaris klaar hebben eind dit jaar of ten laatste begin 2011. Ik wil voor alle duidelijkheid nog eens beklemtonen dat het beleid dat ik daarvoor in mijn beleidsnota uitgetekend heb, gebaseerd is op mijn bevoegdheid voor het AFM dat het gebouwenbeheer doet van de Vlaamse Gemeenschap stricto sensu. Voor de hele organisatie van een brede inventaris heb ik de medewerking nodig van alle ministers en de entiteiten onder de respectieve bevoegdheden omdat het niet onder mijn ministeriële bevoegdheid/verantwoordelijkheid valt.

Binnen de administratie loopt momenteel een oefening om te bepalen welke elementen in detail worden opgevraagd in de inventaris van het vastgoed. Het is de bedoeling om uiteindelijk te komen tot een inventaris op basis waarvan elke bevoegde minister en leidend ambtenaar individueel, maar ook de Vlaamse overheid organisatiebreed, kan werken aan een energiebesparende, milieuvriendelijke en duurzame huisvesting. Ik heb aan mijn administratie de opdracht gegeven om in de inventaris ook de basisgegevens over energiebesparende en milieugerelateerde maatregelen, op te nemen.

Momenteel ligt de prioriteit op het opbouwen van een inventaris. Of en wanneer dit zal leiden tot een specifieke resultatenmonitor, is voorlopig niet uitgemaakt. De inventaris is in eerste instantie bedoeld voor het uittekenen van een vastgoedbeleid en ook voor een betere

operationele opvolging van het vastgoed waarbinnen uiteraard ook het bewaken van energieprestaties vervat zit.

De Vlaamse overheid heeft al heel wat initiatieven genomen op het vlak van energieprestaties. Uiteraard voldoet de Vlaamse overheid aan de wettelijke verplichting om energieprestatiecertificaten (EPC) te laten opmaken voor al haar gebouwen. Voor de realisatie van nieuwe overheidsgebouwen hanteren we een kwaliteitshandboek voor overheidsgebouwen. Dit is een primeur. Het is opgemaakt in samenwerking met de K.U.Leuven. Dit handboek richt zich op diverse aspecten van duurzaamheid waaronder het E-peil en de K-waarde van een gebouw. Dit handboek wordt verwerkt in de contracten.

Dit heeft geleid tot de bouw van het Vlaams Administratief Centrum in Leuven, het kantoorgebouw met het laagste E-peil – E-49 – tot nu toe. Dat is een absolute primeur, want de kantoornorm is 100 op dit ogenblik. De markt streeft naar een norm van E-67. Een norm van E-49 voor een kantoorgebouw is dus heel verregaand. We hanteren dus het kwaliteitshandboek bij overheidsgebouwen.

Er loopt sinds 2006 een Actieplan Energiezorg in de Vlaamse overheidsgebouwen bij AFM. Dit resulteerde in nulmetingen voor alle grote gebouwen. Voor de grootste gebouwen bestaat er een energieboekhouding waarin alles wordt geregistreerd. Voor alle gebouwen werden mogelijke investeringen opgelijst die de energieprestatie van een gebouw kunnen verbeteren. Er zijn een aantal investeringen uitgevoerd en andere worden geleidelijk mee opgenomen in de jaarlijkse investeringsprogramma's van het AFM.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik denk dat u ook van oordeel bent dat, om een beleid in praktijk om te zetten, het cruciaal is om over een vastgoedinventaris te beschikken. Ik verneem dat het uw bedoeling is om de inventaris klaar te hebben tegen eind 2010 of begin volgend jaar. In tegenstelling tot de heer De Meulemeester wens ik u geen federale bevoegdheden toe, maar veel werk aan die Vlaamse vastgoedinventaris.

Ik begrijp dat de opmaak van zo'n inventaris de nodige tijd vraagt en dat u de medewerking van de andere Vlaamse ministers nodig hebt om alles in kaart te brengen. Omdat u dit jaar concrete stappen vooruit wilt zetten om een inventaris te hebben, wil ik nogmaals uitdrukkelijk vragen om het energieluik zeker mee op te nemen in de inventaris.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de beoordeling van de maatschappelijke relevantie van kerk- of geloofsgemeenschappen

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, minister, ik heb geregeld overleg met de vertegenwoordigers van de verschillende erkende erediensten of mogelijk in de toekomst te erkennen erediensten. Af en toe maak ik eens een round-up van actuele punten en soms ook van knelpunten. Een ervan gaat over de beoordeling van de maatschappelijke relevantie.

Het besluit van de Vlaamse Regering dat de criteria vastlegt voor de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen van de erkende erediensten, bepaalt dat een aanvraag tot erkenning een toelichtende nota moet bevatten waaruit de maatschappelijke relevantie van de gemeenschap blijkt, inbegrepen de betrokkenheid bij het geheel van de

lokale leefgemeenschap binnen de gebiedsomschrijving. Er zijn een aantal elementen die in die nota moeten worden opgenomen.

Er is me gesignaleerd dat niet alle overheden dezelfde criteria gebruiken om het begrip ‘maatschappelijke relevantie’ te beoordelen, en dat er bij recente aanvragen tot erkenning problemen bleken te zijn met het aantonen van de maatschappelijke relevantie. Ik heb gevraagd of het effectief een probleem is en men bevestigt mij dat dat zo is.

Een aantal erediensten ervaart bovendien dat enkel of in hoofdzaak het sociaal werk van een kerk- of geloofsgemeenschap wordt aanvaard als een bewijs van inschakeling in de lokale gemeenschap. Niet alle erediensten zitten op dezelfde lijn, maar voor een aantal erediensten vormt dit toch een hinderpaal. Ze stellen zich daar principiële vragen bij.

Bij monde van een vertegenwoordiger van een erkende eredienst noteerde ik het standpunt dat een lokale kerkgemeenschap vanuit haar aard zelf – het geloof – per definitie maatschappelijk relevant is. Ze vonden dat ze niet specifiek moesten getuigen van sociaal werk. Ze vinden dit zinvol en staan er natuurlijk achter, maar ze vinden dat dit niet de toetssteen mag zijn om de maatschappelijke relevantie te beoordelen. Ik sluit me aan bij het standpunt dat individuele zingeving ook een maatschappelijke functie vervult. Evenzeer is het logisch dat een erkenning vanwege de overheid voor elke organisatie een meer directe maatschappelijke verantwoordelijkheid inhoudt.

Minister, hebt u weet van recente aanvragen tot erkenning die negatief werden beoordeeld omdat de maatschappelijke relevantie niet voldoende kon worden aangetoond? Op welke punten kon de maatschappelijke relevantie in deze dossiers dan niet worden aangetoond? Welke criteria dienen volgens u concreet te worden gebruikt bij de beoordeling van de maatschappelijke relevantie, en meer specifiek de inschakeling in de lokale gemeenschap, bij een aanvraag tot erkenning? Onderschrijft u dat niet enkel het actieve sociaal werk als bewijs geldt van inschakeling in de lokale gemeenschap, maar ook het bevorderen van de deelname van de gelovigen aan het maatschappelijke leven, waardoor de sociale samenhang wordt versterkt?

Mevrouw Annick De Ridder: Minister, collega's, ik heb met veel interesse kennis genomen van de vraag.

In elke stedelijke omgeving wordt men met die aanvragen geconfronteerd. Mijnheer Kennes, ik noteer dat voor u het geloof op zich per definitie maatschappelijk relevant is. Ik verschil daarover toch wel van mening met u, en dat zal u niet verbazen. Ik vind dat vooraleer een geloofsgemeenschap erkend en gesubsidieerd wordt, men aan gemeenschappen toch wel mag vragen dat zij hun plaats in de maatschappij innemen en proberen bruggen te leggen naar de andere gemeenschappen. We hebben trouwens dezelfde discussie over zelforganisaties gevoerd. Ik denk niet dat het eilandjes mogen zijn, die uiteraard relevant zijn door hun geloof en de beleving van hun geloof, maar de meerwaarde van maatschappelijke relevantie en integratie, zijn de bruggen die worden gelegd met de andere gemeenschappen. Het is terecht dat aanvragen ook hierop worden beoordeeld.

Minister, ik zou heel graag uw mening vernemen. Ik merk dat er verschillende meningen over zijn, en het is voor een gemeente belangrijk om te weten wat onder ‘maatschappelijke relevantie’ wordt verstaan.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, het antwoord op de eerste vraag is ‘neen’: er zijn geen negatieve beoordelingen omdat de maatschappelijke relevantie niet voldoende kon worden aangetoond. De criteria voor de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen van de erkende erediensten werden vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2005. Dit besluit definieert het criterium maatschappelijke

relevantie als “betrokkenheid bij het geheel van de lokale leefgemeenschap binnen de gebiedsomschrijving.” Dat gaat in de richting van wat mevrouw De Ridder hier zei.

Daartoe is bepaald dat het aanvraagdossier minimaal de volgende twee elementen bevat. Een: een benaderende opgave van het aantal gelovigen in de gebiedsomschrijving, zo nodig opgesplitst per gemeente. Twee: de wijze waarop de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap zich inschakelt in de lokale gemeenschap van de gemeente waartoe zij behoort, met inbegrip van de wijze waarop zij in haar werking en haar contacten met gelovigen en derden – uitgezonderd de door de liturgie voorgeschreven bepalingen – de Nederlandse taal gebruikt, en met inbegrip van de organisatie van haar contacten met de bestuurlijke overheid van de gemeente of de gemeenten van haar gebiedsomschrijving. In de huidige regeerperiode heb ik drie lokale geloofsgemeenschappen erkend: een islamitische, een protestantse en zeer recent nog een Anglicaanse geloofsgemeenschap.

Op welke punten kon de maatschappelijke relevantie in deze dossiers niet worden aangetoond? Gegeven het antwoord op de eerste vraag, is deze vraag niet relevant. Welke criteria dienen concreet te worden gebruikt bij de beoordeling van de maatschappelijke relevantie, en meer specifiek de inschakeling in de lokale gemeenschap, bij een aanvraag tot erkenning? De minimale criteria voor ‘maatschappelijke relevantie’ staan opgesomd in het erkenningsbesluit, in artikel 2, paragraaf 2, ten achtste – ik houd mij aan deze criteria. Het is aan de geloofsgemeenschappen om aan te geven hoe zij aan deze criteria beantwoorden. Dit moet geval per geval worden beoordeeld.

Ik onderschrijf de mening dat niet enkel het actieve sociaal werk als bewijs geldt van inschakeling in de lokale gemeenschap, maar ook het bevorderen van de deelname van de gelovigen aan het maatschappelijke leven, waardoor de sociale samenhang wordt versterkt. Dat staat zo ook in het besluit waarover ik het had, ten minste toch impliciet.

De heer Ward Kennes: Ik dank u voor het antwoord. Ik noteer dat er geen negatieve beoordelingen op basis van deze criteria zijn geweest. Als ik het goed heb begrepen, interpreteert men artikel 2, paragraaf 2, ten achtste, vrij strikt: de aantallen moeten er zijn; men gebruikt het Nederlands waar nodig, met uitzondering van de liturgie, en er zijn contacten met de bestuurlijke overheid. Er zijn geen bijkomende voorwaarden om te kunnen besluiten dat men maatschappelijk relevant is. Ik kan daar meer dan genoegdoening mee nemen.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik denk dat het wel belangrijk is dat men oog heeft voor de contacten met de lokale omgeving en de maatschappelijke netwerken. Ik stel toch vast dat het een enorm pluspunt is als men ontmoetingsmomenten van de lokale vrouwenwerking met vrouwen uit de buurt organiseert of als men lessen Nederlands-Arabisch voor een ‘gemengd’ publiek organiseert. Dat wordt dan als positieve punten in de beoordeling van de maatschappelijke relevantie geïntegreerd. Misschien verschilt die aanpak wel van gemeente tot gemeente. Kunt u dat verduidelijken?

Minister Geert Bourgeois: Sinds de inwerkingtreding van het besluit zijn er volgens de administratie twee gevallen geweest waarbij in het advies van de gemeente stond dat er een onvoldoende grote band met de lokale gemeenschap was. Hetzelfde gebeurde onlangs, toen de erkenning van de Anglicaanse kerkgemeenschap op de agenda stond. Mijn administratie heeft dan een onderzoek ter plaatse verricht inzake de lokale banden met de lokale gemeenschap en met de gemeente Tervuren, en dat leidde tot een positieve beoordeling.

De heer Ward Kennes: Men sprak me over negatieve adviezen van ‘de overheden’, en het probleem rijst dan dat blijkbaar niet iedereen op dezelfde manier het begrip ‘maatschappelijke relevantie’ definieert. Misschien was mijn vraag niet duidelijk genoeg. Ik denk dat zowel de minister als de administratie en de gemeenten op dezelfde manier aan dat begrip inhoud moeten geven.

Minister Geert Bourgeois: Ik denk niet dat het besluit moet worden aangepast. Een besluit toepassen moet altijd gebeuren via een concrete beoordeling. Als ik artikel 2, paragraaf 2, ten

achtste lees, dan stel ik vast dat de tekst erg helder is. Er is dan natuurlijk nog een toepassing nodig. Die kerk- of geloofgemeenschappen moeten een toelichtende nota indienen, en daarover stelt het gemeentebestuur een advies op. Men kan altijd van mening verschillen over de vraag of dat goed gebeurt of niet.

In het al vermelde geval van de Anglicaanse kerkgemeenschap heeft mijn administratie een onderzoek in Bertem verricht en is men tot het besluit gekomen dat er wel een positieve beslissing kon worden genomen. In de buurgemeente Tervuren is al meer dan 20 jaar een Anglicaanse kerkgemeenschap actief. Het is duidelijk dat er voldoende maatschappelijke relevantie aanwezig is in de zin zoals in het besluit is gedefinieerd. In elk geval is door de minister sinds de inwerkingtreding van het besluit geen negatieve beslissing genomen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■